

מסכת יומא

פרק ה'

משנה א'

מהיכן הוציאו את הכף? מלשכת כלים. מה היה בכף? היא היתה ריקה. מהיכן הוציאו את המחתה? מלשכת אבטינס. מה היה בתוך המחתה? קטורת (בכמות שלושה מנים). מה עשה הכה"ג? לקח מלוא חופניו מהמחתה ונתן לתוך הכף. כמה הוא הגודל של מלוא חופניו? תלוי לפי גודל כף היד של הכהן. מה נטל הכה"ג בימינו? מחתה מלאה בגחלים. מה נטל הכה"ג בשמאלו? כף ובתוכה קטורת. מדוע לא לקח את הקטורת בימינו? מכיון שהגחלים כבדים יותר.

לאן הלך הכה"ג? לקודש הקדשים. דרך איפה הלך? דרך ההיכל. כמה פרוכות היו להבדיל בין הקודש לבין קה"ק? לת"ק: שתי פרוכות, לרבי יוסי: אחת. מה הראיה שמביא רבי יוסי לשיטתו? שכתוב: והבדילה הפרוכת לכם. כיצד היו הפרוכות מסודרות לפי ת"ק? החיצונית מקופלת בצד דרום, והפנימית מקופלת מצד צפון. איך נכנס הכה"ג לקודש הקדשים לפי ת"ק? נכנס מצד דרום, והולך בין שתי הפרוכות לכיוון צפון, וכשמגיע לצפון מסתובב לדרום בתוך קה"ק ומגיע לבין שתי הבדים של הארון. כמה היה הרווח בין שתי הפרוכות? אמה. מדוע היו שני פרוכות? מפני שהיה ספק על אותו שטח האם הוא קודש או קודש הקדשים.

איפה מניח את המחתה עם הגחלים? בין שני הבדים. מה עושה עם הכף? שופך את הקטורת שבתוכה לכפות ידיו ומקטיר על הגחלים. למה מחכה הכה"ג? שכל קודש הקדשים יתמלא עשן. באיזו צורה יוצא חזרה? מהלך לאחוריו. איפה מתפלל? בקודש. איזה תפילה מתפלל הכה"ג? תפילה קצרה. מדוע לא מאריך בתפילתו? כדי שלא להבהיל את ישראל שיראו שמתעכב ויחששו שהוא מת שם.

משנה ב'

היכן מניחים את המחתה כשאין ארון? על אבן השתיה. ממתני היתה שם האבן? מימי נביאים ראשונים, שהם שמואל ודוד. מה היה הגובה של האבן מהארץ? שלוש אצבעות.

משנה ג'

איזה דם נטל הכה"ג? דם הפר. ממי לקח אותו? מהכחן הממרט. היכן היה הממרט? בשורת הרצפות הרביעית. לאן נכנס הכה"ג? לקודש הקדשים. היכן עמד? בין שני הבדים או במקום שהיה בין שני הבדים. כמה הזאות היה? אחת לגג הכפורת ושבע לצד הארון. האם היה צריך שהדם יגע בכפורת? לא, אלא רק לעשות לאותו כיוון. כיצד ספר את ההזאות? אחת, אחת ואחת, אחת ושתיים... מדוע הזכיר בכל פעם את ההזאה הראשונה? כדי שלא יספור בטעות את ההזאה למעלה כחלק משבעת ההזאות. מה עשה הכה"ג עם דם הפר? יצא והניח אותו על כן הזהב שבהיכל.

משנה ד'

מה עשה הכה"ג לאחר הזאת הדם בפנים? שחט את השעיר לה', ועשה הזאות כמו בדם הפר. היכן הניח את דם השעיר? לת"ק: היה שני כנים ומניח את דם השעיר על הכן השני, לרבי יהודה היה רק כן אחד שבו היה דם הפר ונטל ממנו את דם הפר והניח שם דם השעיר. מה עשה אח"כ? עשה הזאות עם דם הפר על הפרוכת מבחוץ כמו שעשה בפנים, ואח"כ הניח דם הפר ולקח דם השעיר ועשה כמו דם הפר. מה עשה הכה"ג לאחר גמר ההזאות? ערבב את דם הפר ודם השעיר. איך ערבב אותם? שפך את דם הפר לתוך דם השעיר, ושפך את המזרק המלא לתוך המזרק של הפר.

משנה ה'

לאן יצא הכה"ג? אל מזבח הזהב. מהיכן יצא, והרי היה כבר בקודש? יצא מפנים הקודש אל מקום המזבח. מה עשה במזבח הזהב? נתן ארבעה נתינות על ארבעה קרנות. מה היה סדר הנתינה על הקרנות? מזרחית צפונית, צפונית מערבית, מערבית דרומית, דרומית מזרחית. מה היה סדר הנתינות בחטאת חיצונה? דרומית מזרחית, מזרחית צפונית, צפונית מערבית, מערבית דרומית. היכן עמד בשעת נתינת הדם על הקרנות? לת"ק: הולך מקרן לקרן, לרבי אליעזר: עומד בקרן מזרחית צפונית ומשם נותן בכל הקרנות. מה היתה צורת הנתינה על הקרן? לת"ק: מלמעלה

למטה, כי אם יתן מלמטה למעלה יתלכלך בגדו. לרבי אליעזר: בקרן ששם עמד היה נותן מלמעלה למטה, אבל בשאר הקרנות שאינם במקומו היה נותן מלמטה למעלה כי אינו חושש שבגדו יתלכלך.

משנה ו'

מה עשה הכה"ג לאחר נתינת הדם על הקרנות? הנה על גג המזבח במקום הפנוי מגחלים. לאן שפך את הדם שנשאר? על יסוד המערבי של מזבח החיצון. לאן שפך את שיירי הדם של קרבנות שנתן את דמם במזבח החיצון? על יסוד הדרומי. לאן זרמו הדמים? הם התערבו במי התעלה שהיתה בעזרה ויוצאין משם לנחל קדרון. האם מותר להשתמש בדם? כן, אך יש בהם מעילה מדרבנן. כיצד היה מותר לגננים להשתמש בהם בכדי לזבל את השדות? הם קנו מהקדש.

משנה ז'

מה הוא מעשה יוה"כ? העבודות שעובד הכה"ג בבגדי לבן בקה"ק ובהיכל. איך צריך לעשות את כל העבודות? לפי הסדר. מה הדין כששינה את הסדר והקדים מעשה לחבירו? לא עשה כלום וצריך לחזור ולעשות לפי הסדר. מה הדין כשהקדים להזות מדם השעיר בקה"ק לפני דם הפר? צריך להזות מדם הפר ולחזור ולהזות מדם השעיר.

מה הדין כשנשפך הדם של הפר או השעיר לפני שגמר את המתנות? צריך לשחוט שוב ולחזור ולהזות. האם צריך להתחיל את כל סדר ההזאות מתחילה? לת"ק: מתחיל מתחילת ההזאות של אותו מקום (קה"ק, פרוכת שכנגד הארון, מזבח הזהב). לר"א ור"ש: מתחיל רק מהמתנה שחסרה לו בגלל השפיכה.